

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Sublimitatea evangheliei.

I.

Există o zicătoare veche, cunoscută de toată lumea, după care fiecare om, amăsurat naturei sale, e filosoful său propriu. Înțelesul acestei maxime e acela, că omul, ca ființă cugetătoare și intelectuală, afle pe o treaptă oricât de inferioară a dezvoltării spirituale, nu poate să nu se ocupe și cu unele chestiuni, cari rezolvate într-o formă ori în alta, constituie o formală încercare de a da de urma adevărului.

Sunt chestiile despre rostul vieții și despre însemnătatea omeniei, chestii vechi și pururea noi, pentru că fiecare om cugetător s'a ocupat cu ele. Cu rezolvarea lor și-au bătut și și mai bat capul oameni din toate țările și toate epocile. Își bate capul puternicul dominitor al popoarelor supuse lui, în tocmă ca și muncitorul trudit din urma plugului, care măsoară brazda cu pașii săi. Se sbuciumă pentru a afla adevărul în privința aceasta genialul bărbat de știință, marele înțelept, al cărui nume și a cărui glorie e cunoscută în lumea întreagă, tot așa ca și sălbaticul cel dur, fiul naiv al pădurii și al pustietății, care încă își dă silințe să înțeleagă vocea nedeterminată a marelui spirit, pe care o aude în interiorul său!

Pentru lămurirea acestei îndoeli vecinice și îngrijorări a minții și a inimei, au fost notate din partea celor mai însemnați bărbați din lume, încă în evul vechiu, în vechea Grece, la umbra piramidelor egiptene, pe malurile râurilor, sub cerul cald al Arabiei, pe stânci de piatră, pe suluri de papirus, pe table și pe piele de capră și de oaie: mulțime de sentințe și de legi diferite, reguli și învățături, cari formează cărți voluminoase.

Sute de spirite mari și-au dat toate silințele să deschidă cartea sigilată a vieții, să deslege enigma secretă a existenței, dar viața și-a păstrat, ca și sfînxul, totdeauna, până în zilele mai apropiate, cu încăpăținare, întregul ei secret. Până în zilele lui Iisus Cristos adevărul era pentru omenime o comoară ascunsă. Omenimea o căuta, dar nu acolo unde ar fi trebuit să o caute!

Omenimea începuse a înțelege, că fără o ființă superioară nu este de închipuit nici omul, nici lumea. Dar durere, dumnezeirea lumii antice i-se prezenta ca o ființă desfigurată. Lumea veche păgână, cu cele patruzeci de veacuri de dezvoltare culturală, n'a fost în stare încă să se ridice deasupra lumii fizice. Popoarele cele vechi, în credințele lor religioase, căutau pe Dumnezeu în lume, în stelele de pe ceruri, în forțele ascunse în pământ. Se plecau în fața mărimii eroilor, pe cari îi puneau în șirul zeilor. Pe calea aceasta ideea despre dumnezeire a fost târâtă până la treapta cea mai de jos. Dela om nu se cerea nici o opintire a puterilor morale, pentru că să poată fi ridicat la rang de zeu. Zeii acestei lumi erau supuși acelorași bolduri, ca și oamenii.

Xenophanes din Kolophon e indignat rău, că fiecare popor își face zei după asemănarea sa.

— „Roșiatici și cu ochi albaștri sunt zeii la Trachi, și negri și cu nasul turtit la Aetiopeni”, zicea acesta, ironizând la alt loc poetul filozof astfel această scădere a celor din vechime: „Dacă boii, lei și cai ar ști să sculpteze, sigur că și ei și-ar face zei, cari le samănă lor, și le-ar da același corp pe care ei îl au”.

Un naturalism atât de dur al religiei nu putea să ducă decât la o duritate a moravurilor și a moralei. Sensualitatea își avea înfipte rădăcinile în însăși inima vieții, în

imaginele religioase. Religiiunile lumii vechi, determinate de un caracter atât de sensual, nu puteau decât să favorizeze boldurile josnice ale naturei omeniești, iar nu să li-se împotrivească. Și fiindcă astfel religia însăși era o divinizare a forțelor fizice ale naturii, în esență și pretensiunile ei morale formau numai o sancționare a instinctelor dure, născute în om.

Între popoare se purta o dușmănie deschisă. Egipteanul privea cu mândrie disprețuitoare din vârful piramidelor sale asupra țărilor dimprejur. Urmașii lui Avram, Evreii, crezând că ei formează poporul ales al lui Iehova, disprețuiau întreaga ceealaltă lume, ca urgisită din partea lui Dumnezeu. Grecul cel prealuminat numia barbar pe fiecare străin, iar Romanul cel războinic privia la toți ca la jertfele legitime ale sabiei sale.

Actele de violență și de neomenoasă barbarie formau legi fundamentale pe sama raporturilor internaționale. Locuitorii pacinici ai vreunei țări cucerite ajungeau în sclăvie, și fără nici o considerare la facultățile lor, la gradul lor de cultură, la poziția socială de mai înainte, erau degradați până la treapta cea mai inferioară a animalelor, cari trag în jugul învingătorului.

Acești învingători, asigurați prin munca milioanelor de sclavi, petreceau cea mai mare parte a vieții lor în trândăvie și în luxul cel mai nebun. Nu a existat nici un deliciu dur sensual, pe care floarea națiunilor culte ale vremilor acelora să nu-l fi gustat până la îngrețosare. Așa spune un istoric de pe timpul acela, că totul era atunci *animalism* rece, cu gust exagerat de fin, cu lux grețos și cu plăceri lipsite de orice rușinare.

peste ridicăturile colinelor, în vreme ce peste rozoarele văilor și sub arborii pădurilor s'a așezat noaptea cu însoțitorii ei întunecați și pacea binecuvântată își întindea vălul pe deasupra celor însuflețite și a celor neînsuflețite.

Servitorii cavalerilor au adus vin și de cină. O masă cam primitivă în drept cu fereastra boltită și deschisă, invita pe oaspeții osteniți, cari luând loc pe scaunele cu spatele înalte se delectau la jocul fascinator al luminei dela lună și după-ace s'au ospătat din cele puse înaintea, și-au întărit corpul pentru călătoria ce aveau să o facă în ziua următoare.

O oră trecuse în felul acesta. Noaptea se ivise, sunetul clopotului și al cântecului coral amuțise deja de mult. Servitorii, cari erau trimiși la odihna au aprins candelă, care răspândea o lumină palidă în mijlocul odăii, ear cei doi călători povestea încă la fereastră; probabil despre scopul călătoriei lor, — desigur de ceva foarte interesant.

Deodată ciocni cineva puternic la ușa odăii lor, și abia urmând răspunsul „întră” într'un ton care arăta, că le-a fost neplăcută intreruperea se deschisă ușa și

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească din protopresb. Deș.

Conferența preoțească din tractul Deșului pentru anul acesta s'a ținut în Corueni la 22 Iulie st. v.

S. Liturgie a fost celebrată de șeful tractual, protopresbiterul Teodor Hermann împreună cu preoții T. Cotuțiu, G. Hango și P. Both și cu capelanul local I. Andreiu.

La sfârșitul utreniei s'a făcut introducerea în parohie a capelanului local Ioan Andreiu, iar la sfârșitul S. Liturgii s'a făcut Parastas solemn pentru odihna sufletelor marilor binefăcători ai bisericii și neamului, metropoliților Andreiu și Miron, pentru mecenații Gozdu și Andronic și pentru repausatul fost paroh local Vasile, moșul capelanului acum introdus în parohie pe lângă tatăl său parohul Vasile. După Parastas preotul T. Cotuțiu a ținut poporului o cuvântare foarte frumoasă, mai cu seamă despre grozăvenia păcatului abortării de prunci. Cântările corale au fost executate de preoții I. Cotuțiu și A. Cherebețiu și de inv. A. Hermann.

După terminarea ritualelor, comisiunea constatătoare din preoții T. Cotuțiu și G. Hango a examinat arhivul parohial, care s'a aflat în ordine, apoi li-s'a servit preoților dejun la masa parohului local, de unde depărtându-se s'au intrunit la școală, unde șeful tractual, după invocarea Spiritului Sfânt, prin înțonarea cântării „Împărate ceresc”, a deschis ședința la orele 11 a. m. prin o cuvântare bogată în idei mărețe și frumoasă după formă, despre scopul astorfel de întruniri.

La constituirea biroului au fost aclamați: notar pr. G. Hango, iar bărbați de încredere pr. C. Bodea și T. Cotuțiu.

Trecându-se la ordinea zilei s'a constatat, că serviciul divin a fost celebrat fără scăderi esențiale, îndrumând-se preoții în general a se conforma strict tipicului cuprins în cărțile rituale și în Tipicon. O mică polemie s'a deschis cu privire la tragerea clopotelor și la cădere, îndrumându-se preoții a se conforma usului observat în catedrala din Sibiu.

S'a cetit apoi rezoluțiunea consistorială de datul 2 Ianuarie a. c. Nr. 10697

FOIȘOARĂ.

Mănăstirea dela Sendomir.

Traducere, după Grillparzer.

Razele soarelui care înclina spre apus auriau coasta uneia dintre cele mai desfășurate văi ale Voivodatului Sendomir. Ca într'un sărut de adio atingeau zidurile mănăstirii, care se ridica în partea ostică, măreață, spațioasă și bogată în ferestri, când doi călători însoțiți de servitorii lor au ajuns dunga șirului prim de coline, cari se întindeau în față și îndemnați de clopotul de vecernie, după o zăbovire scurtă cercetându-și caii lor, au apucat în trap mai iute înspre vale către mănăstire.

Din îmbrăcămintea cunoșteai îndată că-s străini. Pe cap aveau pălării lătărețe, împănate, pieptul acoperit de platoșe colorate negru, pantalonii vărgați și cismele cu tureac dovedeau pe deplin că nu sunt Poloni băstinași.

Și de fapt așa era. Erau germani de origine, au venit ca trimiși ai împăratului german și voiau să cerceteze pe războinicul

rege polon Sobiesky, ajungându-i însă seara au căutat adăpost în mănăstirea, ce se înălța în fața lor.

Poarta, care fusese închisă încă de cu vreme, s'a deschis înaintea drumeților și portarii i-a poftit în spațioasa sală pentru oaspeți, unde-i aștepta ceva de gustare și locul de odihnă, căci, — se scuza el — egumenul și părinții sunt deja adunați la slujba de seara și astăzi cu greu vor mai putea apărea pentru a saluta pe aleșii oaspeți. Deslușirea dată de acest om, care avea ceva bănuitoriu în expresia feței lui, a fost întărită prin sunetul unison a unor voci, cari se auziau recitativ din depărtare străbătând în mod misterios halele spațioase; acestea toate dovedeau pe deplin cântecul în cor al unei comunități preoțești.

Cei doi străini au intrat în odaia destinată lor, care cu toate că mănăstirea se părea a nu fi zidită de mult, totuși imita forme ascuțite cu precizie strictă. Mobile erau puține, dar bine îngrijite și împărțite în ordine în odaie. Ferești boltite arătau spre câmpie, unde razele lunii ce se ivea luptându-se cu cea din urmă lumină a sării, își aruncau luciul lor palid

înăuntru întră o figură stranie, cu întrebarea că le trebuie foc?

Conturbătorul era îmbrăcat într-o rasă veche și cărpită în mai multe locuri, care stătea de tot curios pe statura lui osoasă și compactă.

Deși era ceva plecat de greutatea anilor, totuși i-se putea ceti o espreziune hotărâtă și putere din toată ființa lui, așa, că abstrăgând dela îmbrăcămintea, la-i fi putut ținea de ori-ce, numai de un fin blând al bisericii nu. Părul și barba, desigur odinioară de colorarea corbului, acum însă în partea cea mai mare surii, cu toată lungimea lor, se îmbulzeau perii creți și deși în jurul frunții, gurii și obrazilor. Ochii plecați pios, abia din când în când se ridicau, când se ridicau însă solipeau așa de îngrozitor cei doi cărbuni aprinși din obrazii cenușii spălăciți, încât te simțiai ușurat când pleoapele late îi acopereau earăși. În felul descris întră călugărul înăuntru cu'n braț de lemn, întrebând pe străini, dacă au lipsă de foc?

(Va urma).

B. referitoare la concluziile conferinței din anul trecut, prin care cu excepția unui conclud, toate concluziile au fost aprobate.

Nu a fost aprobat concludul, ca ordinele consistoriale pentru încasarea diferitelor taxe dela parohieni să fie adreseate și trimise direct episcopilor, ci preoții au fost îndrumați, ca păstrând ordinele la arhivul parohial, acelea să le comunice episcopilor numai spre executare, îngrijindu-se ca să se aleagă astfel de episcopi, cari au priceperea și energia cuvenită întru împlinirea chemării lor.

În fine P. V. Consistoriu zice: „Nu putem nici de astădată înțelega a exprima mulțămirea noastră preotului Gavril Hango pentru zelul și hărnicia ce o desvoldă întru promovarea chestiunilor noastre culturale și în deosebi pentru munca prestată întru compunerea voluminoasei monografii a comunei frunțase și cu trecut istoric Magoaga“.

Prin alt ordin consistorial conferința este avizată, că taxele de pedepse încuse mai înainte la fondul de pensuni arhidiececan atât de modest, nu se pot restitui, dar cele ce se vor dicta în viitor, se vor transpune fondului pentru salarizarea viitoare a protopresbiterului.

Rapoarte despre activitatea lor, în anul acesta au intrat dela preoții A. Sighiarteu și I. Cotuțiu. În privința acestor rapoarte conferința a decis, ca toate cele înțrate până acum, împreună cu cele ce vor mai intra până la finea anului curent, să se predeie de timpuriu preotului G. Hango spre studiere și raportare în conferința proxima.

Preoții au fost îndrumați din nou la înființarea de fonduri și reuniuni bisericești, unde nu sunt, iar la adunări publice totdeauna să se prezenteze în reverență.

În legătură cu hotărârile și ordinele de mai înainte, protopresbiterul aduce la cunoștința conferinței, că pentru înlesnirea înființării de reuniuni, a compus, tipărit și împărțit preoților tractatele *Statute pentru reuniuni de femei pentru înfrumusețarea bisericii*, precum și *protocoale pentru adunările de constituire ale acestora* și așa preoții au acum numai să umble după membrii și să împlinescă formalitățile, și reuniunile de această natură sunt gata. Prețul acestor statute împreună cu a protocolului pentru adunarea de constituire e 1 cor. Pentru munca aceasta, conferința a exprimat protopresbiterului mulțămirea protocolară.

Tot protopresbiterul aduce la cunoștința preoților și pe astă cale, că a încercat înființarea unui curs de cântări bisericești în Negrilești sub conducerea parohului local G. Lărgan în timpul dela 12 Nov. până la 24 Decb. 1907, solvind instructorului fiecare elev câte 20 cor. taxa de instruire, susținându-se pe spesele sale. P. V. Consistoriu a luat la cunoștință înființarea cursului, dar a făcut observarea, că s'a luat prea puțin timp pentru instruire, și a îndrumat pe instructor ca să fie cu considerare și la melodiile nefixate încă pe note lineare, căci multe melodii sunt mai originale decum s'au fixat pe note lineare și se învață prin seminare, deci astfel de melodii trebuie susținute și propagate, iar nu delaturate în interesul unei uniformități mai rele. Cursul însă n'a succes, căci a fost cercetat numai de doi inși.

A urmat cetirea temei designate de P. Ven. Consistor: „Indatoririle preotului față de școala confesională, a cărei director este, și cauzele cari împiedică o înaintare mai vădită pe terenul școlar“, lucrată de parohul Ioan Cotuțiu, fost învățător opt ani. Având în vedere noua lege școlară, adusă numai cu puțin înaintea conferinței, autorul și-a putut lucra tema numai în impur, și astfel n'a putut-o preda raportorilor G. Lărgan și A. Bodea spre criticare în scris. După cetirea ei prin autor și după critica verbală asupra ei din partea raportorului A. Bodea și alții, conferința a exprimat autorului mulțămirea protocolară, îndrumându-l, că după ce o va întregi cu micile observări făcute de criticanți să o pună în două exemplare și să o restituie oficiului protopresbiteral.

Disertațiunea părintelui G. Hango despre: *Pregătirea pruncilor la prima mărturisire și cuminicare*, publicată în „T. R.“ a. tr., în lipsă de timp suficient a rămas să se citească în conferința proxima, când pr. Z. Manu va prezenta și critica în scris asupra ei.

După acestea luându-se la examinarea rațiunile bibliotecii protopresbiterale, se constată, că biblioteca aceasta la finea anului 1906 a constat din 47 opuri, în 49 exemplare în valoare de 198 cor. 20 fil., iar starea casei a prezentat în depuneri la „Someșana“ în Dej 143 cor. 63 fileri și rest de cassă în bani 1 cor. 57 fil. Taxe restante la preoți sunt 126 cor. Procurarea unui dulap pentru păstrarea cărților se concredese șefului tractual, iar pentru designarea cărților de procurat se esmite o comisiune constatătoare din preoții G. Hango și Z. Manu, care va face propunerile necesare conferinței proxime.

La invitarea parohului local A. Sighiarteu, conferința proxima se va ține în Ciceu-Poeni, cu care ocaziune va predica pr. G. Hango, eventual T. Purdean despre obiectul designat de timpuriu de parohul local.

Au urmat comunicări oficiale din partea protopresbiterului, după cari tot protopresbiterul invită preoții a se consulta în mod prealabil asupra modalităților: cum s'ar putea procura cu timpul mijloacele necesare pentru cumpărarea unei grădini și case corăspunzătoare, unde să se așeze cancelaria și locuința protopresbiterului tractual, de oarece grădina și casa unde se află ecelea acum, sunt proprietatea consistorului arhidiececan și sunt destinate pentru trebuințele parohiei; apoi din casa actuală, și așa cu puțin încăperi și strănte, o odaie se folosește ca sală de învățământ, și astfel cancelaria protopresbiterală este strămtorită în locuința protopresbiterului, iar o mare parte din arhiv se poate păstra numai în podul casei, dacă spre incomodarea protopresbiterului și spre expunerea aceluia la inconveniențe nu va fi elocată în biserică; în fine nici învățătorul nu are locuință și din cauza sporirii mereu a agendelor oficiului protopresbiteral poate obveni și necesitatea instituirii unui capelan pe lângă protopresbiter, căruia încă va trebui să i-se dea locuință, căci după experiențele cu învățătorul, cu banii de cuartir se fac prea multe spese, mereu crescând și permanente. Afacerea trebuie rezolvită cât mai curând, căci mai târziu în Dej abia se va putea afla și cumpăra chiar și numai loc de edificare, cu preț chiar și înțreit față de prețurile de acum.

Conferința apreciând motivele invocate de protopresbiter, în scopul acesta exmite o comisiune constatătoare din preoții C. Bodea, V. Andreiu, T. Cotuțiu, G. Hango și Sig. Lengyel, care va raporta conferinței proxime.

În urmă protopresbiterul prezident mulțămind preoților, că s'a prezentat în număr atât de frumos și că la desbateri a dovedit atâta zel și seriozitate, încheie conferința la orele 4 p. m. punându-i din nou la inimă executarea multelor și bunelor concluzii aduse de ea spre binele ei și spre binele poporului păstorit de ea.

Cuvântului presidial răspunde preotul T. Cotuțiu mulțămind protopresbiterului pentru înțeleapta conducere dovedită atât de eclatant și de astădată.

După terminarea agendelor oficiale la invitarea parohului local, preoții s'au întrunit la masa bogată și cu mult gust aranjată a acestuia, unde între toaste și conversațiuni cari de cari mai frumoase și mai instructive, și-au petrecut până sara, când s'au depărtat fiecare la ale sale, mulțămind lui Dumnezeu și stăpânilor casei pentru toate câte le-au dat lor, și ducând cu sine cele mai bune speranțe pentru viitor, în butul tuturor năcazurilor ce ne amenință azi pentru soarta bisericii și a neamului.

„Doamne al puterilor, fi cu noi căci pe altul afară de Tine, ajutor întru năcazuri nu avem; Doamne al puterilor, miluește-ne pe noi!“

G. H.

Înmormântarea pictorului N. Grigorescu.

Luni, săptămâna trecută, s'a făcut la Câmpina, în România, înmormântarea rămășițelor pământești ale celui mai mare pictor român, *Nicolae Grigorescu*. La actul înmormântării a participat ministrul român de culte *Spiru Haret*, domni Dr. Istrati, Delevrancea, Vlahuța, și alții. Carul mortuar, pe care era așezat sicriul, a fost tras de patru boi, și împodobit cu chilimuri naționale. Înainte de a porni carul spre cimiter, Dr. Istrati a rostit, în numele „Academiei Române“, următoarea cuvântare:

„Întristată adunare; Suflet ales, artist în înțelesul larg al cuvântului, Român neaoș și desăvârșit, iată cine a fost *Grigorescu*.“

Cu el se duce la nemurire încă una dintre marile figuri ale jumătății a 2-a a veacului trecut, dintre puținele ce se mai află în viață și cari au contribuit așa de mult la buna vază a neamului românesc.

Grigorescu ocupă un loc deosebit între acești uriași ai neamului.

Pe când alții luptau din răzputeri să recapete vechile drepturi ale țărilor surorii, subjugate și neumite, pe când unii desegropau din viața Românilor, de pretutindeni, comori de frumusețe literare, cari arătau firea aleasă a acestui popor, pe când alții năzuiau rodnice în toate direcțiunile muncii omenite spre a arăta priceperea Românilor, atât de prigonit și hilit de toți, încât ajunsese a se crede singur nedestoinic la multe fapturi, el, Grigorescu, avea o misiune nobilă de desăvârșit, și pe care a dus-o cu cinste la bun liman.

În artele frumoase și în special în pictură, Românii avuseră pictorii lor, zugrăvi cu deosebire de lăcașuri sfinte, și cari se strănseseră cu încetul în fața străinilor veniți de pretutindeni și din care unii, mai ales în vremile mai din urmă, erau nește măzgălituri.

Nemuritorul Gheorghe Asaki, cătră 1809 la Roma făcu întâiul pas, între altele, căci este singurul mare enciclopedist ce am avut.

În un atelier din Roma cunoscu el pe divina lui Bianca Milesi, care îl făcu mai patriot și mai daco-român, cum o spune el însuși.

Întors în țară el care creă în Moldova școlile, teatrul, opera, ingineria hotarnică, publicistica și atâtea alte lucrări minunate și utile, făcu și primele picturi cu subiect românesc. Plăsești țării, Domnii Moldovei, bisericile cele mândre, Traian și Dochia, între multe, fură subiectele alese de el.

Aman, oțălit în luptele dela Sevastopol, se ridică în iubirea noastră, creând școala artelor frumoase din București și făcând pânze de o adevărată valoare artistică, din care număroase relative la viața românească.

Acela însă ce se ridică sus de tot, ca un șoim de munte; acel ce dovedi în mod desăvârșit, firea artistică a Românului; acel ce diviniza plaiurile, câmpiile, florile și pe Româncea cea gingașă; acel ce fixa, pe vecie, pe pânze nemuritoare viața românească, portul și obiceiurile, cari din nefericire se dau așa de iute uitării; acela, mai pe scurt, care a lăsat urmașilor să vadă cum era pe timpul lui, omul, țara și cerul nostru frumos și plin de farmec, este el, care până în prezent e pictorul neîntrecut și admirat de toți, este el, patriotul curat și sincer, ce și-a iubit cu căldură neînchipuită țara și neamul, căroro lea închinat cu drag toată puterea geniului și muncii sale.

Am spus-o și altădată și o repet din nou și acum cu mai adâncă convingere, că dacă bunul Dumnezeu ar întreba și neamul românesc cu ce a născut și ce prinos a adus și el în mersul înainte al omeniei, de sigur că între puținele nume ce s'ar pune în fața Atotputernicului ar fi cu deosebire, acel al lui Grigorescu.

El e o glorie a românismului și cineva în omenire.

Iată de ce „Academia Română“ în numele căreia rostesc aceste cuvinte, a fost fericită a-l numi membru de onoare, neputând face altfel în actuala ei organizare, cam vitregă artelor frumoase, și iată de ce prin vocea mea ține se arete partea mare pe care o ia la pierdere sa. Grigorescu a trăit. Dar durerii pierderii sale se adaugă cu recunoștință mulțămirea sufletească ce simțim, prin aceea, că grație tocmai acestei vieți, ni-s'a dat dovadă de ce poate neamul nostru și în luminosul câmp al artelor frumoase.

Se urmă acum în fața resturilor aceluia ce duse o viață aleasă și înălțătoare, ca în curând să se realizeze ceea ce doria el așa de mult și anume, ca alții să-l urmeze cu aceeași putere pe calea deschisă de el.

Fie-i țărâna ușoară*.

A mai vorbit dl. C. Bălăcescu în numele școlii de bellearte din Iași și al Ateneului din București, iar la mormânt, înainte de a fi așezat sicriul în pământ a vorbit *Filipescu*, institutor în Câmpina.

Toate ziarele din România au scris articole foarte elogioase la adresa decedatului artist român, iar domnul *Nicolae Iorga* consacra memoriei lui Grigorescu în „*Neamul Românesc*“ un articol de o rară frumusețe, pe care-l vom reproduce în numărul viitor.

Convocare.

Adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur“, conform concludului comitetului din ședința ținută în 21 Iulie 1907 st. n. se va ține în acest an în 1 Septembrie st. n. la 2 ore d. a. în școala gr. or. din Mediaș, cu următorul

Program:

1. Deschiderea ședinței prin prezidiu.
 2. Raportul comitetului despre activitatea sa în timpul dela adunarea generală ultimă până în prezent.
 3. Raportul casarului.
 4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea rapoartelor de sub punct. 2 și 3.
 5. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.
 6. Decisiune asupra modalității punerii în activitate a fondului acestei reuniuni trecut peste suma satorită în statute.
 7. Propuneri eventuale.
 8. Constituirea comitetului și consiliului reuniunii pe un period nou de 3 ani.
- La care a participa sunt invitate toate femeile române din Mediaș și jur, prea stimatele doamne membre și toți spriginitorii intereselor de progres ale acestei reuniuni.

Mediaș, 29 Iulie 1907.

Maria Moldovan
prezid.

Maria Necșia
secret.

NOUȚĂȚI.

„Sublimitatea evangheliei“. Frumoasa lucrare, cu a cărei publicare începem astăzi la loc de frunte, e ieșită iarăși din condeiul preotului și profesorului din Petersburg, G. S. Fetrow, vestitul scriitor și orator bisericesc. Atragem atențiunea cetitorilor asupra ei.

Sfințirea mănăstirii dela Izvor.

Joi în 19 Iulie (1 August) s'a săvârșit cu mare solemnitate sfințirea mănăstirii dela Izvor (Banat) prin I. P. Cuv. Sa dl. arhimandrit și vicar arhiepiscopesc al diecezei Caransebeșului, *Filaret Musta*, asistat de P. C. Sa dl. Dr. Traian Bădescu, de protopopii Maxim Popovici și Ioan Popa și preotul Lăzărescu. Această mănăstire ridicată prin evlavie și jertfa creștinilor din dieceza Caransebeșului va fi o puternică pârghie a conservării firii neamului nostru sub scutul credinței, al legii românești, al bisericii.

† Petru Pipoș, jude de tablă pensionat, asesor onorar al consistorului metropolitan din Sibiu, membru al fundațiunii Șaguna, membru pe viață al „Asociațiunii“ etc. etc., a decedat Vineri dimineața în Sibiu, în etate de 78 ani. A fost un distins legist și cunosător al afacerilor diplomatice. La anul 1858 a fost aplicat la agenția și consulatul general austriac din București, unde la 1859 a fost numit actuar, iar la 1863 viceconsul. În 1864 a fost numit prezident al tribunalului din Făgăraș, în 1865 prim-secretar de senat și secretar presidial la tribunalul suprem transilvan din Viena, de unde apoi la 1867 a fost trimis ca jude la tabla regească din Murăș-Oșorhein. La anul 1891 a fost pensionat. La 1867 s'a căsătorit cu *Elisa Circa*, artistă renumită în vioră, care dela 1878 se află în casa alienaților din Sibiu.

Rămășițele pământești ale răposatului au fost depuse spre vecinică odihnă ieri, Duminecă la orele 3 p. m. în cimiterul bisericești noastre din Suburbul Iosefin.

Serviciul divin a fost oficiat de Prea Cuv. Sa protosinodul Dr. Eusebiu Roșca asistat de pr. protopop Ioan Papiu, presbiterul D. Cunțan și diaconul G. Joandrea. A cântat precis și duos corul meseriașilor nostri sub conducerea dirigentului Candid Popa.

Un public distins în frunte cu Excelența Sa I. P. S. domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, însoțit de vicarul Dr. Pușcariu, asesorii aflători în Sibiu, fostul coleg și amic Magn. Sa Dr. At. Marinescu, mai mulți juri de tribunal, advocați etc., au ținut să dea răposatului ultimele onoruri prezentându-se la înmormântare. Odihnească în pace!

Adunare oprită. Despărțământul „Asociații” Săbișoara avea să-și țină adunarea generală în Elisabetopol (Tășfalău) în 4 August. A fost însă oprită din partea ministrului de interne Andrássy.

Intâlnire de miniștri. Din Karlsbad se vestește, că ministrul-prezident al României dl. Dimitrie Sturdza împreună cu ministrul de finanțe Costinescu au cercetat pe ministrul francez Clemenceau conferind împreună mai mult de o oră. Ministrul Clemenceau a întors vizita miniștrilor români.

O notă energică a Turciei. Poarta a trimis guvernului grecesc o notă în care arată, că oficerii greci în rezervă conduc bandele grecești din Macedonia. Poarta declară, că nu i-a răspunderea complicațiilor, cari s'ar putea ivi din cauza cruzimilor grecești. În cercurile diplomatice se crede, că nota Turciei poate avea consecințe grave.

Regele Portugaliei insultat. Știrile venite din Portugalia anunță, că poporul s'a liniștit și că mișcările antidinastice s'au potolit. O telegramă din Berlin însă dovedește tocmai contrarul. Și anume spune următoarele: Regele a călătorit la băile dela Pedros Solidos. Din această ocazie populația a demonstrat contra regelui. La gară a apărut o mare mulțime în dolii și la stațiuni se puteau vedea table pe cari era scris: Trăiască revoluțiunea! Moarte Tiranilor! Jos cu dictatura! În stațiunea dela Pedros Solidos a venit multă lume la gară. La sosirea regelui Căpitanul orașului a pășit înaintea regelui ca să-l bineventeze și să-i predea un document. În momentul acela se apropie de rege un țaran și lovindu-l pe umăr strigă: Jos cu dictatorul! În agitația aceea mare, țaranul s'a putut strecura printre mulțime, fără a i-se da de urmă. După acest incident trist, ceremonialul primirii s'a finit în grabă.

Școale de stat în Bihor. Ministrul de culte și instrucțiune publică va înființa în curând 7 școale de stat în comitatul Bihor. De câtă îngrijire părintească se bucură acest nefericit comitat din partea ministrului Apponyi!

† Georgie Lărgăan, paroh gr. ort. în Negriștea, a decedat în 8 August a. c. în clinica din Cluj în anul al 30-lea al etății și al 5-lea de preoție. Osămintele defunctului au fost înmormântate la 10 August st. n. a. c. la 2 oare p. m. în Cluj. Odihnească în pace!

Agata Bărsescu-Radovici, vestita noastră tragediană petrece acum de vre-o săptămână în Slănicul-Moldovei. Joi a jucat în „Magda”, piesă de Suderman, iar Sâmbătă în „Eva”. Reprezentanțele celebrei artiste au fost cercetate de public imens, iar dânsa a fost obiectul celor mai frumoase ovațiuni.

Alegerea din Măgărei. Ni-s'au trimis spre publicare următoarele știri: „La declarațiunea celor din Măgărei publicată în nr. 80 al „Tel. Rom.” din acest an între „Noutăți”, binevoitori a da loc rectificării, că nu 70, ci 60 de lei n'au votat, iar 40 au absentat dela sinod, parte mare din ei fiind duși la America. Despre această nu se poate însă afirma, că s'ar fi reținut dela alegere. Agnita, în 24 Iulie 1907. Ioachim Muntean protopresb.”

Aviz. Fac cunoscut, că cu ziua de azi mi-am deschis cancelaria advocațională cu sediul în Timișoara (Cetate, strada Jenő hercege) în noul edificiu al societății de asigurare „Első magyar biztosító társaság”, unde până acum era oficiul notarului public Telbisz. Timișoara la 1 Aug. 1907. Dr. Pompil Cioban, avocat.

Arestarea unei bande de falsificatori de bani. Vineri a fost descoperită în Brașov o bandă de falsificatori, cari fabricau bancnote de câte 20 cor. Două persoane au fost arestate.

Alcoolul ca monopol în România. Guvernul României lucră la un proiect de lege, după care numai statul are drept să facă și să vândă beuturi spirituoase. Din această monopolizare a alcoolului statul român poate avea un venit anual de 10 milioane lei, afară de aceasta s'ar pune capăt diferitelor falsificări de beuturi spirituoase pregătite în deosebi de jidani.

Derailare de tren. Din Berlin se anunță, că trenul expres „Thom-Berlin” a deraiat în săptămâna trecută în apropiere de stația Gnesen. Intre nenorociți sunt 8 morți și vre-o 50 răniți.

Di Arseniu Bunea, secretar în Sibiu Quicgasse 36 e rugat din parte competentă ca să recomande un absolvent al școlii comerciale din Brașov pentru catedra de Comptabilitate, Aritmetica comercială și Limba germană la școala comercială română din Sofia (Bulgaria) cu salar lunar de 220 lei, plus spesele de drum. Cei ce doresc și se simt în stare a ocupa acest post, să se adreseze cu toată graba respectivului domn. Rugăm foile române pentru reproducerea acestor șire.

Foamete în Bihor. Cu acest titlu serie „Tribuna” următoarele: O știre tristă ne-a venit dela frații nostri din cercul Vascăului (com. Bihor), printre populațiunea de acolo bătute foametea. Recolta slabă din anul acesta i-a lăsat fără nici un grăunte în grânar și puținul cât l-a produs pământul, de altcum rău, au fost siliți bieții țărani să-l vândă pentru a plăti dările cu cari sunt încărcăți. S'a făcut demersuri la guvern pentru ajutorare.

Petrecerea din Ibașfalău. Ni se scriu următoarele: Duminecă în 22 l. c. a avut loc în Ibașfalău o frumoasă petrecere românească. După cum se spune, până astăzi nu s'au mai dat aci petreceri românești. S'a adunat lume multă românească mai ales că în ziua aceea era să-și țină despărțământul „Astrei” adunarea generală anuară pe care însă a interzis-o orașul. După amiază pe stradele orașului răsuna frumoasa limbă românească. Dămele costume în frumosul port românesc au dat ocazie străinilor a le admira frumuseța românească. Ungurii, neobiceiuiți cu atâta lume românească se uitau mirați. Nu le plăcea ochilor lor frumoasa haina românească, precum nici haina bisericească, cu care erau împodobiți protopopul Agnitei, Ioachim Muntean și al Mediașului Romul Mircea. „Mifile oláh popák ezek?” se întrebau ei curioși. Seara la petrecere sala era plină. Jocul s'a început cu obiceiuita horă, în pasul căreia se mlădiau grațioasele Române în frumosul port românesc. Animație și mulțămire pretutindenea.

Nu a putut rămânea însă neutilizată ocazia aceasta de către șovinistii unguri, pentru că să-și arete arama și aici. Anume în toată petrecerea noastră s'au adunat (după cum se afirmă, cei mai mulți dintre ei au fost universitari) tineri mulți în odăile vecine ale hotelului, unde au început a lărmi și a injura pe Români. Dar nime nu și-a prins mintea cu ei. Văzând că nu au reușit s'au dus — spre a efectui altă bravură — și au spart ferestrele dela cancelaria avocatului Dr. A. Morariu, suflându-le acestei petreceri, pe care l'au dus pe brațe tinerii români dimineața, după petrecere, pentru a-i da satisfacție pentru inzulța suferită din partea străinilor.

Nu le-a convenit și nu le convine domniilor lor că s'a făcut în centrul lor unguresc petrecere românească.

Petrecerea atât din punct de vedere moral cât și material a succedat peste așteptare.

Laudă și mulțămită se cuvine aranjierilor pentru ocaziunea ce au dat cercurilor românești din jur, de a se întâlni și cunoaște și a petrece o seară plăcută împreună.

E. M.

PARTEA LITERARĂ.

Dreptul privat.

(Urmare).

Proprietatea conține în sine următoarele drepturi, cari aparțin proprietarului: dreptul de a păstra în exclusivă sa posesiune lucrul cel are, și dreptul de a-l reclama dela cel-ce i-l'a înstrăinat pe nedrept. Mai departe, pe baza dreptului de dispunere, proprietarul are dreptul să dispună după voie și plac asupra forme și a materiei lucrului, pe când dreptul de folosire îl imputernicește a întrebuița singur lucrul, și de a opri pe alții dela întrebuițare, ori de a ceda întrebuițarea altora.

Proprietatea poate fi restrânsă prin drepturi de servitute și prin drepturi ipotecare fără să treacă prin aceasta în mâni străine, pentru că servitutea și ipoteca sunt drepturi reale, dar nu sunt drepturi de proprietate. Servitutea e dreptul de a scoate anumite foloase din proprietatea străină, iar ipoteca e asigurarea creditorului cu privire la pretensiunea ce o are la stăpânul proprietății.

Mai sunt apoi drepturi convenționale, basate pe contracte, adevărat pe învoeli bilaterale, cari se refer la prestațiunile unei persoane făcute în favorul altei persoane.

Baza lor este voința, care în acest caz se numește consentiment.

Căștigarea de drepturi pe cale convențională se face deci așa, că omul face

promisiuni, își dă consentimentul să fie considerat de obligat să facă o anumită prestațiune, iar celalalt se declară gata a consimți, ca să fie considerat de îndreptățit să pretindă prestațiunea aceasta. De o parte deci promisiunea, de cealaltă parte acceptarea, cari la oaltă ne dau noțiunea contractului, a convenției, a pactului, ceea ce se zice, că e o — promisiune acceptată.

Contractul e legat de formalități și are părți esențiale și neesențiale, dintre cari cele dintâi se refer la noțiunea contractului, iar lipsa lor are de urmare nevalabilitatea contractului.

Intre cerințele esențiale ale contractului primul loc îl ocupă subiectele, pentru că se cer două subiecte, fizice și morale, cari trebuie să fi fost pe vremea legării contractului în perfecta posesiune a facultății fizice și de drept de a se fi putut învoi la ceea ce s'au învoit.

Ca a doua cerință urmează apoi posibilitatea prestațiunii stabilite, atât din punct de vedere fizic, cât și de drept, pentru că la prestațiuni imposibile nu se poate obliga nimenea, iar dacă s'a obligat, contractul legat e nevalabil. Inzadar va lega cineva contract cu obligamentul se coboare luna din cer, pentru că o astfel de prestațiune e imposibilă, și prin urmare contractul rămâne fără valoare.

Cu privire la învoire se cere, ca ea să se facă în momentul legării contractului, cu gura, prin cuvinte, sau prin mișcări și acțiuni, ce pot fi privite ca semne de învoială. Și învoirea trebuie să se facă din amândouă părțile, din partea celui cu promisiunea, și din partea celui cu acceptarea, pentru că promisiunea devine obligatorie numai după acceptare.

Promisiunea făcută din greșală sau de frică nu e obligatorie; iar stoarcerea unei promisiuni prin amenințări sau prin espuneri false e considerată drept înșelătorie.

Drepturile convenționale sunt obligatorii pentru ambele părți, și nu pot fi nimicite decât prin o nouă convențiune. Pentru că situația e următoare: Fiecare om își are sfera sa proprie de drept, care pentru ceilalți oameni e închisă, și nimenea nu are intrare în ea. Voința omului, stăpân pe ea, poate însă să o deschidă și pe seama altuia, în scopul ca să i dea ajutor cu acțiunea sa, ca mai ușor să-și ajungă scopurile; și dacă cel lăsat primește oferta, i-se deschide acum lui o nouă sferă de drept în cadrele sferei celuilalt, din care nu mai poate fi scos decât numai cu învoială reciprocă.

Contractul e deci izvorul unui drept pe seama unuia, și al unui obligament pe seama celuilalt dintre contraheți.

Modificare de contract se întâmplă din trei motive: Când se schimbă condițiunile și în locul prestațiunilor stabilite vin puse altele nouă; când se schimbă prestatorul, luându-i locul altă persoană, acceptată din cealaltă parte și când se schimbă acceptatorul sau creditorul, cedându-i dreptul altei persoane.

Contractul își pierde valoarea imediat cum prestațiunea stipulată devine efectuită, precum și atunci, când valabilitatea contractului vine suspendată.

Suspendarea valabilității contractului se poate face pe cale voluntară, prin repășire de bună voință, apoi pe cale involuntară, prin moarte, sau pe cale de constrângere, când legea și judecătoria declară contractul de nevalid și-i suspendează puterea de drept.

Contractul, amăsurat scopului cel urmărește, poate să se refere la o prestațiune cuprinsă în acțiunea de a face sau de a nu face ceva, ori de a tolera să se facă ceva, precum și la prestațiunea legată de posesiunea, folosința sau proprietatea lucrului.

Contractul poate fi unilateral, când obligamentul există numai pentru una dintre părți, și bilateral, când amândouă părțile sunt intrate în obligament.

În fine, contractele pot fi și condiționate, când executarea lor, împlinirea promisiunii făcute, e pendentă dela determinări exterioare și dela împrejurări neatârnatore de contraheți.

Mai sunt apoi drepturi sociale, existente în asociația de oameni, cari s'au obligat să coopereze împreună pentru atingerea scopului comun. Asociație sau societate e deci suma, totalitatea membrilor, cari o compun, iar cerințele ei sunt următoarele: 1) membrii, 2) scopul și 3) legătura făcută pe bază de drept pentru atingerea scopului.

Societatea e o unitate pentru sine, fiindcă unul este scopul pe care-l urmărește; din care motiv se numește și persoană, și fiindcă e compusă din membri cu voință liberă, se numește persoană morală.

Societatea se compune din indivizi, dar se poate compune și din societăți mai mici, cari se unesc pentru urmărirea ace-

luiași scop comun, și e temporară, dacă se desface cu moartea membrilor, sau permanentă, dacă în locurile goale intră alți membrii.

În societate fiecare membru dispune în mod egal de drepturile tuturor, precum toți dispun de dreptul fiecăruia; iar dreptul acesta trebuie câștigat prin învoială, și de aceea societatea se bazează pe contract.

(Va urma).

Oficială.

Pentru a putea termina împărțirea dotației dela stat pe sem. II, 1907, — parohii cari n'au primit încă întregirea, sunt recercați a trimite imediat cuitanța la adresa oficiului cassei arhidiecezane.

Înștiințare.

Reuniunea femeilor române din Brașov, a înființat un internat cu scop de a instrui fetele din clasa de mijloc a societății românești în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune economice.

Reuniunea întreține și subvenționează acest internat cu o sumă considerabilă, numai ca să poată primi fetele cu taxă cât se poate de scăzută.

În acest internat se învață:

- a) a pregăti tot felul de mâncări;
- b) a spăla și a călca tot felul de albituri;
- c) a croi și a coase cu mașina tot felul de albituri și vestimente;
- d) a cultiva legumi;
- e) reguli igienice, și
- f) a țese la răboiu.

Pentru completarea cunoștințelor câștigate în școală s'a introdus și o școală de repetiție prevăzută în legile statului pentru copile dela 12—15 ani.

În această școală se va propune:

Limba română	2 curs. à 2 ore pe săptăm.
Limba maghiară	2 " " 2 " " "
Limba germană	2 " " 2 " " "
Aritmetica	2 " " 2 " " "
Istoria și geografia	2 " " 2 " " "
Ist. nat și fizica	2 " " 1 oră " "
Religia	2 " " 1 " " "
Desemnul	1 curs. " 1 " " "
Scrierea	1 " " 1 " " "
Cântări	1 " " 1 " " "
Gimnastica	1 " " 1 " " "

În acest „Internat” se primesc fetele române, cari vor fi absolvat cel puțin 3 (trei) clase primare și vor fi împlinit 12 ani.

De oarece prin reorganizarea cea nouă a instrucțiunii numărul orelor s'a înmulțit în mod considerabil, de aceea s'a statorit pentru completa întreținere și instrucțiune taxa de 32 coroane pe lună, plătită anticipativ.

Fetele orfane și sărace pot fi primite gratuit în „Internat”.

Fetele din Brașov, cari vor voi să petreacă numai peste zi în „Internat”, plătesc pentru toată instrucțiunea și pentru prânz și ojină câte 24 coroane pe lună.

Peste aceasta fiecare elevă trebuie să plătească lunar câte 1 coroană pentru medic.

La primire fiecare elevă va fi vizitată de medicul internatului dacă este deplin sănătoasă.

Deoarece numărul elevelor, atât al celor cu plată, cât și al bursierelor este restrâns, de aceea se invită părinții și tutorii a se anunța, respective a înainta petițiunile înzestrate cu testimoniu de paupertate și cu actul de botez la subscrisa prezidentă până în 20 August st. v.

Primirea elevelor în „Internat” se va face dela 25 August încolo.

La primire are să aducă fiecare elevă albiturile și vestimentele necesare, precum și așternutul de pat.

În legătură cu acest „Internat”, Reuniunea în anii trecuți a înființat și un „Orfelinat” pentru fetele orfane și sărace dela 6—12 ani; aceste fete primesc întreținerea completă pe spesele reuniunii și sunt obligate a cerceta școalele române gr. or. din loc.

Petițiunile pentru primire sunt a se adresa până în 20 August st. v.

Informațiuni mai de aproape se pot primi dela prezidenta reuniunii și dela actualul acesteia.

Elena Sabadeanu
prezidentă.

Ioan Lengeru
adv. și secr. al reuniunii.

NB. Rugăm pe onor. public a nota bine adresa internatului: Suburbul Scheiu, Căminu-de-sus nr. 3, iar dela 17/30 Septembrie a. c.: tot Suburbul Scheiu, însă în casele proprii ale reuniunii: Șirul spitalei nr. 10.

Nr. 340—1907

[230] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători din comunele mai jos înseminate, din protopresbiteratul Orăștiei și Geoagiului se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Balomir, salar 600 cor., un stângin de lemne în natură și 20 cor. relut de cuartir.
2. Glod, salar 600 cor., cuartir în edificiul școlii și lemne de foc în natură.
3. Bulbuc-Curpeni, post ambulant, sistematizat cu 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc în natură.

4. Mada, salar 600 cor., care se solveste cu 300 cor. din repartitie, și 300 cor. din ajutor de stat ce i-se va da, cuartir în edificiul școlar și lemne de foc în natură.

Refectanții își vor aștepta cererile concursuale înzestrate cu documentele necesare subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar pentru a se face cunoscuți poporului, au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare, în comună, spre a-și arăta desteritățile în cântat și tipic.

Orăștie, 24 Iulie 1907.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Orăștiei, și Geoagiului, în conțelegere cu comitetetele parohiale respective.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 301 ppresb. 1907

[229] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în comunele mai jos înseminate, din protopresbiteratul Mediaș se descrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Biertan, salar de 620 cor. în rate lunare anticipative. 6 stg. de lemne pentru foc computati în 80 cor., cuartir în edificiul școlii.

2. Păucea, salar 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc.

3. Șaroș, salar 600 coroane și anume: 518 cor. din repartitie, iar 82 cor. din alodiu, cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Concurenții au să-și aștearnă rugărilor, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări, îndatorati fiind cei instituiți a instrua copiii în cântările bisericesti și a cânta la sf. liturgie, a contribui la fondul protopresbiteral pentru casa tractului cu suma de 10 cor. anual, în decurs de 10 ani.

Cuincuenalele se vor computa numai după serviciu de 5 ani dela alegere.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetetele parohiale respective.

Mediaș, 22 Iulie 1907.

Romul Mircea
protopresbiter.

Nr. 466—1907

[225] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători din parohiile mai jos înseminate, se descrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Borgo-Prund, salar 1000 cor. solvit lunar anticipativ din fondul școlar, cuartir în edificiul școlar.

Cel ales este îndatorat să țină prelegeri și în școala economică de repetiție, să înfințeze cor cu adulții și cu acela să cânte în biserică în Dumineci și sârbători.

Să se declare în privința cuincuenalelor.

2. Blășfalău-de-sus, salar 600 cor. din repartitie, cuartir, grădină și lemne.

3. Blășfalău-de-jos, salar 600 cor. din repartitie, cuartir, grădină și lemne.

4. Chintelnic, salar 600 cor. din repartitie, cuartir, grădină și lemne.

5. Ida-Mare, 600 cor. și anume:

a) dela 100 familii a 2 cor. — 200 coroane.

b) dela 100 familii câte 3 delitr. cucuruz a 2 cor. 40 fil. — 240 cor.

c) din grânariul bisericeii 200 delitr. cucuruz a 1 cor. 60 fil., suma 600 cor.

Petițiunile se vor înainta subscrisului oficiu în termenul indicat, îndatorati fiind concurenții a se prezenta înainte de alegere în biserică spre a fi cunoscuți alegătorilor, iar în Dumineci și sârbători a conduce elevii la biserică și a cânta cu ei la Sf. liturgie.

Cuincuenalele se vor computa în tot locul, numai după serviciu de 5 ani în comuna unde vor fi aleși.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului „Bistrița” în conțelegere cu comitetetele parohiale.

Blășfalău-de-sus, în 18 Iulie 1907,

Vasile Bălan
adm. ppresb.

AVIZ!

[219] 4—6

O mașină mică de îmblătit, aproape nouă, numai 19 zile întrebuințată, se vinde ieftin din cauză de lipsă a locomobilului, în Feldg. 13.

Redactor responsabil Teodor. V. Păcățian.

Nr. 93—1907

[221] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc din comuna Ruja, protopresbiteratul Agnatei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Condițiunile de concurs sunt:

1. Salar anual 600 cor., plătitibil din repartitie dela parohieni, în rate treilunare.
2. Cuartir liber în școală.
3. Folosița grădinei de lângă școală.

Acei candidați, cari doresc să fie aleși, să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare înainte de alegere, ca să fie cunoscuți de popor.

Mai departe, alesul are să cânte în Dumineci și sârbători, cu elevii la sfânta Liturgie, precum și la utrenie să ajute în cântări cantorului bisericesc.

În postul Crăciunului să țină de două-ori pe săptămână prelegeri cu obiectele de învățământ și cant cu adulții.

Ruja, 18 Iunie 1907.

Oficiul parohial gr. ort. român.

Nicolau Babeșiu

paroh și prez. com.

La ordinul consistorial dtto 5 Iulie a. c., Nr. 7349 Școl.

Văzut:

I. Muntean
protopresbiter.

Institutul de credit și economii „IZVORUL”, din Sebeșul-de-jos (Alsósebes) își începe activitatea cu ziua de 8 August st. nou, a. c. și acoardă împrumuturi ieftine, iar depuneri primește cu 5%, ceea ce se aduce la cunoștința on. public.

Sebeșul-de-jos, 5 August 1907.

[223] 3—3

Directiunea.

Nr. 1176—1907

[222] 3—3

Licitațiune minuendă.

Comuna politică Porumbacul-vechiu, comitatul Făgăraș, prin aceasta aduce la cunoștință publică, cumcă în 18 August 1907 st. n., la 10 ore a. m., dă în întreprindere prin licitațiune minuendă edificarea școlii confesionale gr. ort. locale.

Prețul strigării este 8445.52 cor. Refectanții au să depună înainte de începerea licitațiunei un vadiu de 844 cor. 52 fil.

Condițiunile, planul și preliminarul se pot vedea la primăria jos subscrisă.

Porumbacul-vechiu, 3 August 1907.

Primăria comunală.

Nr. 9861. — 1907

[224] 2—3

Aviz de târg timișan.

Târgul de țară din anul curent din Timișoara dela Sf. Iacob se va ține din 15 August a. c. până inclusive 19 August. a. c.

Mânarea a ori-ce fel de vite în târg este permisă începând de Joi în 15 August 5 ore dimineata.

Temesvár în 15 Iulie 1907.

Dela căpitanul suprem orașenesc:

Francisc Beé
căpitan suprem.

[207] 6—6

AVIZ!

Se caută 2 (două) servitoare pentru școala de menaj din Sibiu, începând din 10 Septemvrie 1907 până în 15 Iulie 1908. A se adresa la conducătoarea școlii de menaj d-na Iulia Dancășiu, Rășinari.

Biblioteca

„Renninei române de agricultură din comit. Sibiu”.

La librăria arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare următoarele cărți:

Nr. 1. Ținerea vitelor, de E. Brote K	—24
„ 2. Trifoiul, de Eugen Brote	—24
„ 3. Prăsirea pomilor, de D. Comșa	—24
„ 4. Legea veterinară, de învățătorul Muntean	—80
„ 5. Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	1-60
„ 6. Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	—70
„ 7. Statutele tovărășiilor agricole	—
„ 8. Statutele insoțirilor de credit (Raiffeisen)	—
„ 9. Povețe pentru stăpîrea gâdacilor de Maiu	—10
„ 10. Darea pe vinuri și favorurile (inlesnirile), ce le face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
„ 11. Povețe pentru apărarea împotriva gâdacilor, cari sfredelesc mugurii	—10
„ 12. Scurtă povățuire la stăpîrea șoarecilor de câmp	—10
„ 13. Cum să îmblătim orzul de bere	—18
„ 14. Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nic. Iosif	—70

AVIZ!

Avem onoarea a aduce la cunoștință publică că Librăria Arhidiecezană primește de aci înainte și comande pentru cărți, reviste și jurnale de modă, etc nemțești, pe lângă prețurile originale.

Dorința noastră este de a fi prevenitori față de On. public român, pe care îl rugăm să binevoiască a ne da tot spriginul în direcția aceasta.

Cu toată stima:

Librăria arhidiecezană
Sibiu.

Dela Librăria arhidiecezană, Sibiu se pot procura următoarele cărți de curând apărute:

Basarabescu, Vulturii, nuvele, coroane 1-50.
Boteni, Casa din Muscel, nuvele și schițe, 1-50.
Brătescu - Voinești, În lumea dreptății, nuvele, 1-50.

Caraivan, La șezătoare, schițe și nuvele, 1-50.
Dante, Divina comedie, Infernul, 3 50.

Dulfu, Isprăvile lui Păcală, ed. II, 1-75.
Dunăreanu, Chinuiții, nuvele, 1-50.

Eminescu, Geniu pastiu, roman, ed. II, 2-—.
— Poezii, ed. X, 1-50.

Goethe, Faust, trad. de I. Gorun, 3-—.
Iorga, Prin Bulgaria la Constantinopol, 2 50.

Lovinescu, Nuvele, 1-80.
Nădejde, Părinții și copiii, roman, 3-—.

— Dușmanii reformei învățământului în fața pedagogiei moderne, 1-—.

Sadoveanu, Mormântul unui copil, nuvele, 2-—.
— La noi în Vișoara, nuvele, 2-—.

Sandu-Aldea, Două neamuri, roman, 1-50.
Ureche, în Bucegi, 1-50.

Biblioteca pentru toți, completă.

Deasemenea și următoarele compozițiuni muzicale, de A. Bena:

Serenadă, cor mixt, —50.
Flori de nufăr, cor bărbătesc, 1-—.

Suspinaea, „ „ —50.
La bere, „ „ —60.

La vin, „ „ —60.
Cântec popular (Mori mândro), cor bărbătesc, —50.

Sum vânător, cor bărbătesc, —50.
Era o sară lină, „ „ —50.

Serenadă, „ „ —50.
Românul, —20

Eu mă duc codrul rămâne, cor bărbăt. —50.
Toast cor bărbătesc, —50.

Imn religios „ —50.
Haideți feciori, solo bas, cor bărbăt., —50.

La fântână, cor bărbătesc, —50.
Pre tine te laudăm, cor mixt, —80.

La fântână, cor mixt, —80.
Sboar'al nopții negru flutur, romanță pentru voce și piano, 1-50.

AVIZ!

Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de

casse de fier și oțel

priv. ces. și reg. a dlui **G. Öszy**, îmi iau voe a aduce la cunoștința Prea Onoratului Public, că în fabrica mea se execută tot felul de casse, și după toate mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panțerate se execută după cele mai nouă sisteme engleze și americane **sigure contra focului și spargerei** pentru care dau **deplină garanție**.

Atrag atențiunea Onoratului Public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material slab, și prin urmare fără valoare.

Rugând pe Prea Onoratul Public pentru binevoitorul sprijin

semnez cu distinsă stimă:

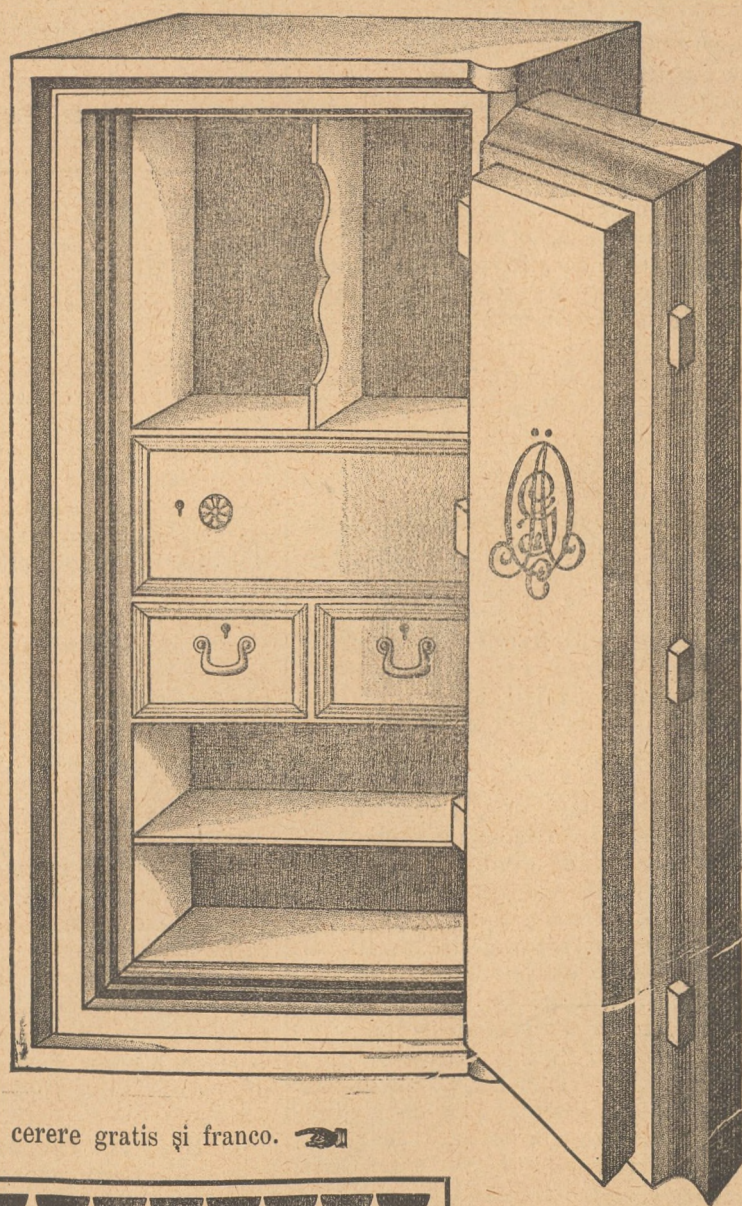
E. Purece,

fabricant de casse.

Sibiu—Nagyszeben, Rosenanger Nr. 9.

[151] 10—12

Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.